

HOTĂRÎREA GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA
despre aprobarea Regulamentului-cadru privind activitatea
organelor locale de arhitectură și urbanism

Nr.499 din 30.05.2000

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.65-67/584 din 08.06.2000

* * *

În legătură cu adoptarea legilor privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova nr. 191-XIV din 12 noiembrie 1998 și privind administrația publică locală nr.186-XIV din 6 noiembrie 1998, precum și în scopul promovării politicii statului în teritoriu și eficientizării la nivel de unități administrativ-teritoriale a activităților din domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul-cadru privind activitatea organelor locale de arhitectură și urbanism (se anexează).

2. Se recomandă autorităților administrației publice locale să instituie în cadrul consiliilor unităților administrativ-teritoriale organe de arhitectură și urbanism, în conformitate cu prevederile legale și regulamentul sus-aprobat.

3. Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului va coordona metodologic activitatea organelor de arhitectură și urbanism.

[Pct.4 abrogat prin Hot.Guv. nr.893 din 09.07.2002]

[Pct.5 abrogat prin Hot.Guv. nr.688 din 10.06.03, în vigoare 13.06.03]

6. Se abrogă Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.845 din 25 decembrie 1995 "Privind aprobarea Regulamentului organelor locale de arhitectură din Republica Moldova" (Monitorul Oficial, 1996, nr.17-18, art.125).

7. Controlul îndeplinirii prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului și autorităților administrației publice locale.

Prim-ministru
al Republicii Moldova

Dumitru BRAGHIȘ

Contrasemnată:
Ministrul mediului
și amenajării teritoriului
Ministrul finanțelor

Arcadie Capcelea
Mihail Manoli

Chișinău, 30 mai 2000.
Nr. 499.

**Regulamentul-cadru
privind activitatea organelor locale de arhitectură și urbanism**

1 Dispoziții generale

1. Regulamentul-cadru privind activitatea organelor locale de arhitectură și urbanism (în continuare - regulamentul) stabilește modul de înființare de către autoritățile publice locale a organelor cu competențe speciale, responsabile de activitățile în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului în Republica Moldova, și principiile funcționării lor.

Acest sistem, creat în scopul promovării politicii statului în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului, este dirijat metodologic de Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului.

2. Prevederile prezentului regulament servesc drept cadru pentru elaborarea și aprobarea regulamentelor de funcționare ale organelor locale de arhitectură și urbanism, instituite în unitățile administrativ-teritoriale, și sînt obligatorii pentru instituțiile de proiectare și persoanele fizice și juridice, antrenate în activități de proiectare, construcție sau în alte activități urbanistice.

3. Autoritățile administrației publice locale își instituie organele locale de arhitectură și urbanism, în calitate de componente autonome ale sistemului indicat în pct.1, care-și exercită competențele în domeniul încredințat, în limitele teritoriului unităților administrativ-teritoriale respective (satului (comunei), orașului (municipiului), județului (U.T.A. Găgăuzia).

4. Organele de arhitectură și urbanism se instituie de către consiliile locale de nivelul întâi și al doilea, reprezintă o subdiviziune a consiliilor respective și sînt finanțate din bugetele acestora.

Organele de arhitectură și urbanism se află în subordinea administrativă a autorităților administrației publice locale.

[Pct.4 modificat prin Hot.Guv. nr.275 din 16.03.06, în vigoare 31.03.06]

5. În cadrul organelor de arhitectură și urbanism vor activa specialiști cu studii în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului. Specialiștii organelor arhitectură și urbanism sînt funcționari publici, care cad sub incidența Legii serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995.

6. În exercitarea atribuțiilor sale, funcționarii organelor de arhitectură și urbanism se conduc de Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr.835-XIII din 17 mai 1996, Legea calității în construcții nr.721-XIII din 2 februarie 1996, și de alte legi, de decretele Președintelui și hotărîrile Guvernului Republicii Moldova, instrucțiunile și alte acte normative ale Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului, deciziile și dispozițiile respective ale autorităților administrației publice locale, precum și de prezentul regulament.

7. În exercitarea atribuțiilor sale, organele de arhitectură și urbanism conlucrează cu aparatul și compartimentele consiliului local, cu Institutul Național de Cercetare și Proiectare "Urbanproiect", alte instituții, persoane fizice și juridice, care desfășoară acțiuni urbanistice.

8. Organele de arhitectură și urbanism dispun de ștampilă cu denumirea lor în limba de stat, rechizitele corespunzătoare și pot avea cont bancar.

9. Organele de arhitectură și urbanism din unitățile administrativ-teritoriale activează în baza regulamentelor de organizare și funcționare, structurii și statelor, avizate de Ministerul Mediului

și Amenajării Teritoriului și aprobate de consiliile locale respective în conformitate cu statele-tip în vigoare, aprobate prin hotărîre de Guvern.

10. Semestrial organele de arhitectură și urbanism prezintă Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului și consiliului respectiv informații privind activitatea lor în perioada respectivă.

2. Sistemul autorităților în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului

11. În conformitate cu Legea privind organizarea administrativ-teritorială nr. 191-XIV din 12 noiembrie 1998, se constituie un sistem unic de dirijare a activității în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului în cadrul consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale, reprezentat prin următoarele organe de arhitectură și urbanism:

- Departamentul arhitectură și urbanism (în continuare - departamentul) al consiliului municipal Chișinău, care îi aprobă structura și statele, cu filiale în localitățile din componența municipiului;

- direcția arhitectură și urbanism (în continuare - direcția) din cadrul consiliilor județene, U.T.A. Găgăuzia și municipiilor cu populația de peste 100 mii locuitori, compusă din șeful direcției - arhitectul-șef al județului - și 4-5 arhitecți, șefi de sectoare;

- serviciul (secția) arhitectură și urbanism (denumit în continuare serviciul (secția) din cadrul primăriilor orașelor și municipiilor cu o populație de peste 30 mii locuitori și din preturile sectoarelor municipiului Chișinău, compusă din două unități, dintre care una de arhitect-șef, iar cealaltă de șef de sector;

- serviciul de urbanism și amenajarea teritoriului (în continuare - serviciul) din cadrul primăriilor localităților cu o populație de pînă la 30 mii locuitori, compus dintr-o unitate de arhitect-șef.

Organele de arhitectură și urbanism vor institui în structura lor compartimente de urbanism, amenajare a teritoriului și cadastrul 0funcțional urban.

12. Statele organelor de arhitectură și urbanism pot fi modificate spre majorare în funcție de necesitățile și particularitățile fiecărei unități administrativ-teritoriale și de creșterea volumelor serviciilor prestate, prin deciziile consiliilor în cauză, inclusiv la propunerea conducătorului acestor organe, cu suportul financiar respectiv prevăzut în devizele de cheltuieli și bugetele autorităților administrației publice locale, informînd despre aceasta Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului.

3. Atribuțiile organelor de arhitectură și urbanism

13. Pentru a asigura realizarea în teritoriul administrat a politiciii de stat în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului, departamentul, direcția și serviciul (secția) arhitectură și urbanism și serviciul urbanism și amenajarea teritoriului exercită următoarele atribuții principale:

- a) participă în comun cu alte subdiviziuni ale administrației publice locale la organizarea și amenajarea teritoriului administrat, la întocmirea prognozelor orientative și programelor de dezvoltare social-economică, corelate cu Planul de amenajare a teritoriului național (PATN);

- b) contribuie la asigurarea obligatorie a unităților administrativ-teritoriale cu documentațiile aferente de urbanism și amenajare a teritoriului: planuri de amenajare a teritoriului județean, al U.T.A. Găgăuzia, municipal, orășenesc, sătesc (comunal), planuri urbanistice generale pentru localități, planuri urbanistice zonale și de detaliu pentru zone și teritorii din perimetrele localităților;

- c) supraveghează elaborarea și realizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, aprobă modul de utilizare a terenurilor, regimul de construire și funcțiile urbanistice ale

obiectelor amplasate pe teritoriile unităților administrative;

d) analizează și organizează procedura de avizare și aprobare de către autoritățile administrației publice locale a planurilor de amenajare a teritoriului și a planurilor urbanistice ale localităților din componența unităților administrativ-teritoriale;

e) coordonează executarea lucrărilor publice, conform documentației de proiect aprobate;

f) exercită, în condițiile legii, controlul asupra respectării reglementărilor în vigoare în urbanism și amenajarea teritoriului la nivelul respectiv (județean, municipal, orășenesc, sătesc, comunal) în procesul realizării documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, conlucrând în acest scop cu structurile descentralizate în teritoriu ale Inspecției de Stat în Construcții;

g) organizează activitatea organului consultativ-coordonator în domeniu - consiliului local pentru urbanism și arhitectură, în scopul examinării proiectelor din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și arhitecturii;

h) creează banca informațională de date și sisteme de dirijare a teritoriilor și localităților (cadastrul funcțional urban), conform indicațiilor metodologice ale Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului;

i) asigură actualizarea și păstrarea documentației de urbanism și amenajare a teritoriului și ține evidența executării acesteia;

j) elaborează planurile operative de amenajare și construcție a localităților (schemele de amplasare a obiectelor în construcție);

k) verifică conformitatea executării lucrărilor de construire, reconstruire, modificare, extindere sau reparație de orice tip cu condițiile stipulate în autorizația respectivă;

l) avizează proiectele de construire, reconstruire, modificare, extindere sau reparare pentru obiectele de orice tip;

m) examinează și avizează proiectele de decor interior ale clădirilor de utilitate publică, proiectele mobilierului urban, reclamelor, iluminărilor exterioare, amenajării spațiilor verzi, precum și soluțiile coloristice ale tuturor elementelor urbane care determină decorul localităților;

n) fondează arhiva tehnică pentru păstrarea documentației tehnice de proiect, a proiectelor de reconstruire și restaurare a monumentelor de istorie, cultură și arhitectură, a proiectelor de comunicații tehnico-edilitare;

o) contribuie la consolidarea legăturilor de creație între arhitecți, pictori-monumentaliști și sculptori în procesul proiectării și edificării ansamblurilor urbanistice, pentru a realiza sinteza arhitecturii și artei plastice.

14. Alte activități ale organelor de arhitectură și urbanism se detaliază în regulamentul lor de organizare și funcționare, aprobat de consiliile locale respective.

15. Întru realizarea atribuțiilor sale de bază, organele de arhitectură și urbanism participă la:

a) inițierea procesului de elaborare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului pentru unitatea teritorială administrată;

b) analiza situației existente și culegerea datelor inițiale pentru elaborarea documentației de proiect, precum și a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului;

c) elaborarea materialelor necesare pentru eliberarea certificatelor de urbanism și autorizațiilor prevăzute de lege pentru obiectele amplasate în limitele teritoriilor administrate;

d) activitatea comisiilor pentru dezvoltarea, reconstrucția și construcția localităților, inclusiv recepția obiectelor finalizate;

e) organizarea și desfășurarea licitațiilor terenurilor și construcțiilor, precum și a licitațiilor pentru investițiile finanțate de la buget;

f) examinarea documentațiilor pentru terenuri și construcții, propuse spre avizare;

g) elaborarea proiectelor de decizii ale autorităților administrației publice locale privind utilizarea construcțiilor și terenurilor pentru construcție;

h) exercitarea controlului asupra executării construcției obiectelor locative cu un nivel, a clădirilor și construcțiilor provizorii cu suprafața pînă la 150 metri pătrați, precum și a vilelor (caselor de vacanță) în conformitate cu documentația de proiect aprobată;

i) ținerea evidenței patrimoniului cultural din teritoriul administrat în scopul utilizării, protejării și conservării acestuia, controlul respectării legislației în zonele de protecție ale monumentelor istorice în cadrul valorificării lor;

j) avizarea documentațiilor tehnice pentru executarea lucrărilor de investigație, proiectare, restaurare, conservare, reconstrucție și adaptare;

k) realizarea în comun cu organele de stat și locale a măsurilor de ocrotire, restaurare, exploatare și conservare a monumentelor de istorie, cultură și arhitectură;

l) evaluarea consecințelor calamităților naturale din teritoriul administrat și adoptarea măsurilor de redresare a situației.

4. Drepturile și obligațiunile organelor de arhitectură și urbanism

[Pct.16 exclus prin Hot.Guv. nr.275 din 16.03.06, în vigoare 31.03.06]

[celelalte renumerotate]

5. Conducerea organelor de arhitectură și urbanism

16. Consiliul local desemnează prin concurs în funcție de conducător al organelor de arhitectură și urbanism un specialist cu studii superioare în domeniul arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului și o experiență de muncă în această sferă de minimum 5 ani.

Concomitent, șeful subdiviziunii arhitectură și urbanism a consiliului local exercită funcția de arhitect-șef al unității administrativ-teritoriale respective.

17. Arhitectul-șef al unității administrativ-teritoriale organizează și dirijează activitatea departamentului, direcției și serviciului (secției) arhitectură și urbanism, acționează din numele acestora și le reprezintă la toate nivelurile, propune pentru desemnare și eliberare din funcție specialiști și aplică măsurile de stimulare și sancționare a acestora în modul stabilit.

18. Desemnarea în funcție a arhitectului-șef al unității administrativ-teritoriale de nivelul doi se efectuează printr-un concurs, organizat de consiliul local și Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului, iar desemnarea în funcție a arhitectului-șef al unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi - prin coordonare cu arhitectul-șef al unității administrativ-teritoriale de nivelul doi.

Despre destituirea arhitectului-șef al unității administrativ-teritoriale se informează Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului și arhitectul-șef al unității administrativ-teritoriale de nivelul doi.

19. Conducătorul organului de arhitectură și urbanism se subordonează administrativ consiliului local respectiv, iar metodologic - Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului.

20. În activitatea sa conducătorul organelor de arhitectură și urbanism se conduce de actele normative menționate în pct.6.

21. Arhitectul-șef al unității administrativ-teritoriale coordonează activitatea instituțiilor de proiectare și prospecțiuni, aflate în subordinea consiliilor locale.

22. Arhitectul-șef al unității administrativ-teritoriale conduce activitatea consiliului urbanistic local - organ consultativ-coordonator, creat în scopul examinării proiectelor obiectelor de importanță deosebită pentru teritoriul administrat.

23. Indicațiile, adresate de arhitecții-șefi în limitele competențelor lor și prevederilor legislației în vigoare participanților la acțiunile urbanistice din teritoriul în cauză, sînt obligatorii pentru executare.

24. În cazul dezacordului cu indicațiile și cerințele formulate de arhitectul-șef al unității administrativ-teritoriale, acestea pot fi reclamate în consiliile locale sau în Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului.

În perioada soluționării reclamațiilor privind acțiunile arhitectului-șef, indicațiile și cerințele acestuia nu se suspendă.

25. Fiind conducătorul organului de arhitectură și urbanism al consiliului local, arhitectul-șef al unității administrativ-teritoriale dispune de ștampilă și rechizitele prevăzute.

26. Arhitectului-șef, care are calitatea de conducător al subdiviziunii respective a consiliului local, i se atribuie următoarele sarcini de bază:

a) asigurarea realizării politicii de stat în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului, scopul principal al căreia este dezvoltarea social-economică complexă, orientată spre armonizarea cadrului construit cu cadrul natural;

b) contribuția la asigurarea obligatorie cu documentațiile de amenajare a teritoriului administrat și cu planurile urbanistice generale ale localităților din componența unității administrativ-teritoriale respective;

c) coordonarea activității instituțiilor subordonate, de proiectări și prospecțiuni, a acțiunilor urbanistice efectuate de beneficiari (persoane fizice și juridice) și ale altor servicii din cadrul unității administrativ-teritoriale respective în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului;

d) organizarea controlului privind aplicarea și executarea documentației aprobate de urbanism și amenajare a teritoriului;

e) organizarea și desfășurarea concursurilor urbanistice și arhitecturale în vederea adoptării soluțiilor optime privind problemele din domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului;

f) avizarea documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, precum și aprobarea proiectelor tuturor obiectelor amplasate în limitele teritoriilor administrate;

g) dirijarea activității geodezice și geologice în vederea eliberării în modul stabilit a autorizațiilor pentru executarea lucrărilor de prospecțiuni topografo-geodezice și de cercetări tehnico-geologice;

h) conlucrarea cu autoritatea cadastrală teritorială în vederea elaborării și aprobării cadastrului funcțional urban al localităților.

27. Pentru îndeplinirea legislației în vigoare în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului, precum și a deciziilor și dispozițiilor consiliilor și primăriilor locale, arhitectul-șef are sarcina să contribuie la dezvoltarea inițiativei creatoare a specialiștilor, folosirea rațională a tehnicii și patrimoniului încredințat, ridicarea nivelului profesional al specialiștilor, emitînd în aceste scopuri ordine și controlînd executarea lor.

Pentru onorarea obligațiunilor ce-i revin, arhitectul-șef, de rînd cu drepturile pe care le are ca persoană oficială a organelor de arhitectură și urbanism, dispune de următoarele împuterniciri suplimentare:

- să inițieze procedura de examinare în ședințele consiliilor locale a problemelor de importanță administrativ-teritorială deosebită în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului;

- să înainteze consiliului local sau primarului demersuri privind majorarea numărului scriptic al specialiștilor din organele de arhitectură și urbanism, să efectueze remanieri în structura acestora în legătură cu creșterea volumului de lucru în teritoriu;

- să aibă acces liber la toate obiectele din teritoriul administrat, cu excepția obiectelor cu regim special, în limitele admise pentru exercitarea obligațiunilor funcționale.

28. Arhitectul-șef poartă răspundere pentru adoptarea deciziilor în domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului și realizarea lor în cadrul unității administrativ-teritoriale respective, precum și pentru executarea atribuțiilor funcționale menționate în prezentul regulament.

6. Raporturile funcționale ale organelor de arhitectură și urbanism

29. Raporturile dintre organele de arhitectură și urbanism au la bază principiul autonomiei în soluționarea problemelor locale și principiul colaborării în rezolvarea chestiunilor de interes comun.

30. În gestionarea problemelor de interes administrativ-teritorial deosebit, organele de arhitectură și urbanism ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea (ale județelor, U.T.A. Găgăuzia și mun.Chișinău) coordonează activitatea organelor de arhitectură și urbanism de primul nivel ce țin de:

- elaborarea și realizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului în conformitate cu prevederile concepției dezvoltării teritoriului național;

- elaborarea documentației necesare pentru realizarea obiectelor finanțate din bugetul de stat și local;

- executarea lucrărilor de utilizare, protecție, reconstrucție, revitalizare și conservare a monumentelor de arhitectură, istorie și cultură de importanță națională din teritoriu;

- extinderea sau modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și de comunicații;

- crearea și ținerea la zi a bazei de date informaționale pentru cadastrul funcțional urban etc.

31. În lipsa organelor de arhitectură și urbanism în primăriile localităților urbane și rurale din cadrul județelor, U.T.A. Găgăuzia și mun.Chișinău, problemele ce țin de domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului sînt soluționate de organele de arhitectură și urbanism ale consiliilor județene respective, ale executivului U.T.A. Găgăuzia și consiliului municipal Chișinău.

32. Organele de arhitectură și urbanism ale autorităților administrației publice locale de nivelul doi organizează seminare, ședințe de lucru cu autoritățile administrației publice locale de primul nivel în scopul familiarizării și aplicării actelor normativ-legislative aprobate și soluționării colegiale a problemelor de importanță administrativ-teritorială în domeniul dat.

7. Dispoziții finale

33. Eventualele divergențe de interpretare sau aplicare a prevederilor prezentului regulament vor fi soluționate de către Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului în comun cu alte organe interesate, conform legislației în vigoare.

34. Persoanele interesate pot contesta deciziile și actele organelor de arhitectură și urbanism în autoritatea administrației publice respective și/sau în instanțele judecătorești.